

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint harmadfokú bíróság
Budapesten, a 2010. év december hó 21. napján tartott nyilvános
ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más
bűncselekmény miatt folyamatban lévő büntetőügyben a Győri
Ítéltábla Bf.76/2009/8. számú ítéletét a II. rendű vádlott
tekintetében megváltoztatja: a II. rendű vádlottat az ellene
bűnpártolás büntette (Btk. 244. § (1) bekezdés a) pont, (3)
bekezdés a) pont) miatt emelt vád alól felmenti.

I n d o k o l á s

A Zala Megyei Bíróság a 2009. április 9-én kihirdetett
3.B.22/2008/49. számú ítéletével

- az I. rendű vádlottat különös kegyetlenséggel elkövetett
emberölés büntette miatt 15 évi fegyházbüntetésre és a
közügyektől 10 évi eltiltásra ítélte;
- a II. rendű vádlottat - bizonyítottság hiányában - felmentette
az ellene bűnpártolás büntette miatt emelt vád alól.

Ügyész által - bűnösség megállapítása végett - bejelentett
fellebbezés alapján eljárva a Győri Ítéltábla, mint másodfokú
bíróság a 2010. március 4-én kihirdetett Bf.76/2009/8. számú
ítéletével az elsőfokú ítéletet, a II. rendű vádlott tekintetében
megváltoztatta, és a II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki
bűnpártolás büntetében (Btk. 244. § (1) bek. a) pont, (3) bek. a)
pont). Ezért öt 10 hónapi - végrehajtásában 2 évi próbaidőre

felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. A másodfokú bíróság az I. rendű vádlott esetében az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú ítélet ellen a II. rendű vádlott és védője jelentett be (másod)fellebbezést felmentés, a védő másodlagosan enyhítés érdekében is. Az ügyész a másodfokú ítéletet tudomásul vette.

A Legfőbb Ügyészség BF.1222/2010. számú írásbeli nyilatkozatában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta és a másodfokú ítéletnek a II. rendű vádlottat érintő helybenhagyását indítványozta.

Indokai szerint a tényállás megalapozott, irányadó. A II. rendű vádlott magatartása tényállásszerű, bűnösségére vont következtetés okszerű, vele szemben alkalmazott joghátrány arányos.

A Legfelsőbb Bíróság a II. rendű vádlott ügyében a Be. 391. § (2) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, melyen a védő a fellebbezést fenntartotta, csatolta annak írásbeli indoklását, s azzal egyező tartalommal szólalt fel. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság a változatlan ténybeli alapon megalapozatlanul és felülmérlegeléssel vont következtetést a II. rendű vádlott bűnösségére. Az irányadó tényállásnak ugyanis nincs olyan megállapítása, melynek alapján a szándékosság megállapítható. A II. rendű vádlott a szülőknek segített, az I. rendű vádlott édesapjával és nem pedig az I. rendű vádlottal volt baráti viszonyban.

A Legfőbb Ügyészség képviselője - írásbeli nyilatkozatában foglaltakkal egyezően - a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet 8. oldalának 1-2. bekezdése szerinti ténymegállapítás alapján a másodfokú bíróság jogkövetkeztetései alaposak. A II. rendű vádlott eshetőleg szándékkal hozzájárult ahhoz, hogy az I. rendű vádlott a hatóság elől meneküljön.

A II. rendű vádlott és védő (másod)fellebbezése alapos.

A II. rendű vádlott esetében harmadfokú eljárásnak van helye, mert bűnössége kérdésében a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósághoz képest eltérő döntést hozott. A bűnpártolás büntette miatt emelt vád alól felmentett vádlott bűnösségét e bűncselekményben megállapította. A másodfokú ítélet ellen a II. rendű vádlott és védője fellebbezést jelentett be [Be. 386. § (1) bek. a) pont, (3) bek.; 367/A. § (1) bek. a), d) pont].

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 387. § (1) bekezdés alapján, illetve a (2) bekezdés szerinti terjedelemben felülbírált a megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú eljárást.

Ennek során nem észlelt olyan - a Be. 399. § (1)-(4) bekezdése szerinti - eljárási szabálysértést, amely feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, az ügy érdemi elbírálását kizárja. Ilyenre a felek sem hivatkoztak. Az első- és a másodfokú bíróság az eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le; indokolási kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett, mérlegelő tevékenységéről, illetve annak eredményéről, ellenőrizhető módon számot adott.

A másodfokú ítélet helyesen állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság tényfelderítési kötelességének eleget tett. Az ügy érdemi megítéléséhez, a vád tárgyává tett cselekmény elbírálásához szükséges bizonyítékokat beszerezte és tárgyaláson megvizsgálta. Az így megállapított tényállás megalapozott és a harmadfokú eljárásban is irányadó volt (Be. 388. § (1) bek.).

A másodfokú bíróság azonban az irányadó tényállásból tévesen következtetett a vádlott tudattartalmára és vont jogi következtetést bűnösségére.

A Btk. 244. § (1) bekezdés a) pontja szerinti bűnpártolást követi el, aki anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön. A személyi bűnpártolás alá az olyan magatartás tartozik, amely közvetlenül és kifejezetten az elkövető hatóság általi kézrekerítésének megakadályozását célozza. Ebből következően az elkövetővel való pusztán kapcsolattartás - amennyiben nem jár együtt az elkövető tartózkodási helyének, kapcsolatrendszerének leplezésével - bűnpártolást nem valósít meg.

Az irányadó tényállás szerint a II. rendű vádlott 2007. augusztus 10-én az I. rendű vádlott szüleitől tudta meg, hogy az I. rendű vádlott gyilkossági ügybe keveredett, keresik, amit másnap előtte az I. rendű vádlott megerősített.

Következésképpen a 2007. augusztus 10-éig eltelt időben a II. rendű vádlott nem tudott arról, hogy az I. rendű vádlott a hatóság üldözése elől menekül, így addigi magatartása eleve nem róható fel bűnpártolásként.

Ezt követően pedig a II. rendű vádlott - irányadó tényállás szerinti - magatartása szintén kimerült az I. rendű vádlott és szülei közötti kapcsolat fenntartásában. Az irányadó tényállásból pedig nem vonható következtetés arra, hogy eközben a II. rendű vádlott (akár eshetőlegesen is) tisztában volt azzal, hogy

- azért ő tartja a kapcsolatot, mert az I. rendű terhelt tudta, hogy lehallgatják, illetve keresik;
- mi volt, illetve mi célt szolgált az I. rendű vádlott és szülei közötti kapcsolat (így a telefonon, és személyesen történt beszélgetés, valamint a létre nem jött találkozó) tartalma;
- mi volt az I. rendű vádlott édesapja általi telefonváltás indoka.

Ehhez képest pedig nincs alap arra következtetni, hogy a II. rendű vádlott magatartása konspiratív okból, a hatósági felderítés megghiúsítása végett történt.

A Be. 244. § (1) bekezdés a) pontja szerinti bűnpártolás nem célzatos bűncselekmény, tehát nem csak egyenes, hanem eshetőleges szándékkal is elkövethető. Utóbbi esetben azonban a bűnpártolónak tudnia kell, hogy segítsége egyben az alapcselekmény elkövetőjének hatóság üldözése előli menekülését biztosítja, az elkövető nyomára bukkanást késlelteti vagy kizárja, s ebbe az előre látott lehetőségbe belenyugodva cselekszik.

A II. rendű vádlott irányadó tényállás szerinti magatartása azonban kimerült az I. rendű vádlott és annak szülei közötti kapcsolat pusztá fenntartásában, a hatóság előli meneküléshez közvetlenül nem kapcsolódott. Ennélfogva személyi bűnpártolást sem valósított meg.

Ekként a Legfelsőbb Bíróság a Be. 398. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítéletét – a II. rendű terhelt tekintetében – a törvénynek megfelelően megváltoztatta, és a II. rendű vádlottat a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel, a 331. § (1) bekezdése alapján az ellene a Btk. 244. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnpártolás büntette miatt emelt vád alól – bűncselekmény hiányában – felmentette, mert a vádlott magatartása nem tényállásszerű.

Budapest, 2010. december 21.

Dr. Akác Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Márki Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Demeter Ferencné s.k. bíró

A Győri Ítéltábla Bf.76/2009/8. számú ítélete, a Legfelsőbb Bíróság Bhar.III.713/2010/9. számú ítéletében foglalt változtatásokkal a II. rendű vádlott tekintetében 2010. december 21. napján jogerős.

*Dr. AkácZ József s.k.
a tanács elnöke*

A kiadmány hitelélül:

*bírózági tisztviselő
N-né TH*